

## STANDARD FOR DOKUMENTASJON AV KULTURMINNER - NVE

### 6. Valg av nivå ved forskjellige typer tiltak og anlegg

- Nivåene redegjør for minstekrav til dokumentasjon, men hvert anlegg og tiltak er forskjellig, og avgrensningen vil kunne variere/overlappe ettersom de tilpasses situasjonen.
- Generelt kan man si at omfanget og detaljeringen på nivået vil øke med størrelsen på inngrepet og verdien på anlegget.
- Dokumentasjonskravene bør være proporsjonale med tiltakets omfang og verdiene som blir berørte, og det er nødvendig å gjøre en konkret vurdering for hver sak.
- I noen tilfeller kan det være aktuelt å dokumentere de forskjellige elementene i et anlegg ut fra forskjellige nivåer, alt etter tiltak og verdi knyttet til hvert element. (for eksempel Nåvatn 1 og 3: 4, Nåvatn 2 og 4, Skjerkevatn: 3, Skjerka stasjon: 2 – om ingen endringer)
- Dokumentasjonsprosjektene skal ikke være forskningsprosjekter i seg selv, men legge til rette for videre forskning og formidling. Skal informere om andre kilder, for eksempel arkivmateriale. Svært viktig å skille beskrivelser og tolkning.

Tabellen under setter opp et forslag til et utgangspunkt for hvilket dokumentasjonsnivå man skal legge seg på basert på type tiltak og verdi på anlegg. Oversikten går fra mindre inngrep/lav verdi/lavt nivå til store inngrep/høy verdi/høyt nivå. Tilpasninger må gjøres til hver sak alt etter den spesifikke situasjonen – hva er spesielt med anlegget, hva bør fokuseres på, hva finnes av dokumentasjon fra før osv.

STANDARD FOR DOKUMENTASJON AV KULTURMINNER - NVE

| Tiltak                                                                                                                    | Behov                                                                                                                                                              | Nivå | Merknader                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Forberedelse av krav til dokumentasjon                                                                                    | Oversikt over anlegget og verdivurdering. Hva er spesielt viktig og hva berører tiltaket som dokumentasjonen må fokusere på?                                       | 1    | Innsikt i tiltaket, virkemidler og kontakt med regional kulturminneforvaltning/ RA viktig i prosessen.                           |
| Dokumentasjon av elementer av anlegg som ikke skal endres eller rives, for å illustrere kontekst og sammenheng i anlegget | Sette elementer som skal endres/rives inn i en sammenheng med resten av anlegget, vise hvordan de forskjellige elementene henger sammen tidsmessig og funksjonelt. | 2    | For eksempel der dam eller kraftstasjon i et større anlegg skal endres/rives, mens øvrige dammer og nyere kraftstasjoner består. |
| Mindre endringer på et anlegg                                                                                             | Nivå 2 for å få en oversikt/innsikt i anlegget, med grundigere fotodokumentasjon og beskrivelse av selve tiltaket.                                                 | 2    | For eksempel utskiftning av et aggregat eller mindre omfattende forsterkning av en dam                                           |
| Endring/riving av elementer av anlegg som ikke har høy verdi/ikke er spesielt fokusert på i temaplanene                   | Vise utvikling og funksjonell sammenheng i anlegget, fokusere på illustrasjoner og foto.                                                                           | 2-3  | Viktigere elementer i anlegget som endres/rives dokumenteres på nivå 3-4.                                                        |
| Riving/endring av anlegg med lokal verdi                                                                                  | Bruke som råd og retningslinjer for dokumentasjon av sektorens anlegg                                                                                              | 2-3  | Omfatter normalt ikke NVEs utvalgte anlegg                                                                                       |
| Større endring av anlegg med høy regional eller nasjonal verdi                                                            | Detaljert beskrivelse og dokumentasjon av tiltaket satt i kontekst med anlegget, samt dokumentasjon av de delene av anlegget som blir berørt.                      | 3-4  | Omfattende illustrasjoner og foto. Fotodokumentasjon også under og etter tiltaket                                                |
| Riving av anlegg/deler av anlegg med høy regional eller nasjonal verdi                                                    | Detaljert dokumentasjon av anleggets historikk, funksjon og betydning.                                                                                             | 3-4  | Omfattende illustrasjoner og foto. Fotodokumentasjon også under rivingen.                                                        |